

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Základní škola Liberec, Broumovská 847

Broumovská 847, 460 01 Liberec 6

Identifikátor školy: 600 080 331

Zřizovatel: Město Liberec, Nám. Dr. E. Beneše 1/1

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec 1

Termín konání orientační inspekce: 6. - 9. března 2000

Čj.	084 188/00-2600
Signatura	oh4ct105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Liberec, Broumovská 847 je plně organizovaná městská základní škola s právní subjektivitou. Jedná se o školu pavilonového typu 18 let starou. Nachází se uprostřed zástavby panelových domů na sídlišti Broumovská. Ve školním roce 1999/2000 je ve škole 27 tříd s 556 žáky. Součástí je školní družina (ŠD) se čtyřmi odděleními a 105 zapsanými žáky a školní klub (ŠK) s 30 - 35 návštěvníky. Další součástí je školní jídelna (ŠJ) s kapacitou 600 jídel.

Ve škole se vyučuje podle tří vzdělávacích programů. Ve třídách IV. a V. se vyučuje podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 24 283/95-26, ve třídách VI. A, VII. C, VIII. A, IX. C podle vzdělávacího programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21 a v ostatních třídách podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou byly otevřeny třídy pro žáky se specifickou vývojovou poruchou učení (VI. B, VII. A a IX. A).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování a příprava výuky jednotlivých vyučovacích hodin odpovídají časovému rozvržení učiva v tematických plánech. Záznamy v třídních knihách nenaznačují obsahovou duplicitu učební látky. Rozvrh hodin je vzhledem ke sledovaným předmětům sestaven dobře, respektuje didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Hodnocení kvality vzdělávání cizích jazyků

Kontrolovaná výuka cizích jazyků (francouzský a anglický jazyk) byla realizována jednak ve třídách se vzdělávacím programem Základní škola čj. 16 842/96-2, jednak se vzdělávacím programem Základní škola s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21. Školský úřad v Liberci povolil škole v dopise pod značkou 200/2781/93 ze dne 27. 5. 1993 zřízení tříd s rozšířeným vyučováním francouzskému jazyku počínaje školním rokem 1993/94.

Učební plány jsou respektovány v obou programech, a to 3 hodiny cizího jazyka týdně dle programu Základní škola a 3 hodiny týdně prvního cizího jazyka od 3. třídy základní školy včetně 3 hodin týdně druhého cizího jazyka od 6. třídy dle programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků. V tomto programu se vyučuje vždy po jedné třídě v ročníku. Jako volitelným jazykům se učí francouzskému jazyku a anglickému jazyku, nepovinným jazykem je jazyk německý. Tato diverzifikace v nabídce cizích jazyků byla v souladu se zájmem žáků, rodičů i školy, která především vycházela ze zajištění odbornosti výuky těchto předmětů.

Francouzský jazyk byl v době inspekce vyučován dvěma vyučujícími, z nichž jedna byla plně kvalifikovaná, druhá splňovala podmínku pedagogické způsobilosti. Výuka anglického jazyka byla zajištěna plně kvalifikovanou vyučující.

Všechny vyučující byly důkladně připraveny na výuku písemnou formou včetně přípravy tabule se zápisy transformačních cvičení, vše v souladu s předloženými tematickými plány vypracovanými dle učebních osnov s přihlédnutím k učebnicím s doložkou MŠMT ČR a s přihlédnutím k časovému harmonogramu aktuálního plnění výukových cílů.

Kromě učebnic mají žáci i vyučující k dispozici odborné příručky, které slouží jako výchozí materiál ke kopírování, jenž doplňuje vhodně základní učivo. Podpoře výuky slouží rovněž slovníky, motivační nástěnky, cizojazyčné časopisy i beletrie. Pro výuku anglického jazyka je k dispozici videokazeta doplňující učebnici a podporující audiovizuální metodu. Jazykové programy výpočetní techniky nejsou na škole k dispozici, neboť výuka výpočetní techniky se přeorientovala na nové počítače, takže starší výukové jazykové programy, které zefektivňují výuku zejména při nácviku gramatických struktur, nejsou již použitelné. Na nákup učebních pomůcek v loňském školním roce bylo vynaloženo přes dvě stě tisíc korun, pomůcky pro výuku cizích jazyků nebyly inovovány.

Výuka probíhá v prostorných kmenových učebnách nebo v jazykové učebně. Všichni žáci měli dostatek pracovního místa.

Veškerá výuka cizích jazyků byla organizovaná v příslušném jazyce. Byla členěna na části náročné na koncentraci, ale také části zajišťující relaxační aktivity (recitace básní, zpěv písní). Tato zjištění patří mezi pozitivní stránky výuky. Mezi negativní stránky výuky patřily zjištěné nedostatky z hlediska stavby hodin, a to implicitní stanovení cíle výuky a absence shrnutí učiva.

V nižších třídách převládala gramaticko-překládová metoda, ve vyšších ročnících komunikativní, která byla upřednostňována zejména při procvičování frazeologie běžného společenského styku. Žáci prokazovali dobré řečové dovednosti i pohotovost při vyjadřování. Řečová aktivita žáků směřovala především do tematiky trávení volného času, či frazeologických spojení založených na slovesných vazbách rozdílných od mateřštiny.

Při výuce byly procvičovány všechny čtyři základní jazykové dovednosti v různé proporcii, ale vždy s návazností na již dosažené vědomosti s přihlédnutím k základním didaktickým zásadám (zásada názornosti při využívání magnetické tabule, obrázků, trvalosti při fixaci učiva). Pozornost byla věnována i korekci chybné výslovnosti a nácviku správné výslovnosti.

Písemný projev žáků je vyučujícími kontrolován a klasifikován (kratší mluvnická cvičení, diktáty, kontrolní testy i eseje). Z kontroly žákovských knížek bylo zjištěno, že žáci mají dostatek známek jako podklad pro klasifikaci a vzhledem k četnosti klasifikace a její úrovni slouží k pozitivní motivaci. Aktuální, průběžná motivace nebyla zaznamenána, ale žáci jsou trvale motivováni potřebou dokonale se naučit jazyku, neboť kvalita znalostí podmiňuje jejich účast na zahraničních výměnných akcích. Kladně motivováni jsou žáci učící se francouzštinu, neboť škola má dlouholeté přátelské kontakty s jihofrancouzskou školou a žáci pokračují často v udržování přátelských kontaktů, i když opustí základní školu. Podobné kontakty se rozvíjejí i s německou školou v Lobau v Serbsku a první pokusy byly již realizovány o kontakty v Anglii.

Výuka cizích jazyků je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání v matematice

Matematice na škole vyučují učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí, pouze jedna paní učitelka nemá prozatím dokončené studium pedagogické fakulty. Hospitace byly provedeny ve třetích až devátých třídách. Učivo zařazené v těchto hodinách odpovídalo schválenému učebnímu plánu a příslušným osnovám. Učitelé měli zpracováno časové členění učiva v tematických plánech, které na sebe v jednotlivých ročnících navazuje.

Deset hospitovaných hodin mělo velmi rozdílnou kvalitu. Část hodin byla vzorně připravena, stavba hodin i metodické postupy byly promyšlené. Nechyběla motivace a využití názorných pomůcek. Učitelé respektovali intelektové schopnosti jednotlivých žáků. Učivo bylo prezentováno věcně správně. Bylo zařazeno efektivní opakování a procvičování učiva.

Menší část hodin však nebyla připravena dobře. Výběr, sled i množství informací ne vždy respektoval věkové a specifické podmínky žáků ve třídách. Autoritativní úloha učitele při frontálním výkladu a chybějící motivace měly za následek nízkou aktivitu žáků. Málo účelné a neefektivní bylo opakování a procvičování učiva, které bylo někdy nahrazováno zadáváním domácího úkolu.

Kvalita vyučování matematice byla posuzována podle hospitovaných hodin, jejichž velmi rozdílná úroveň byla hodnocena od vynikajících až po ještě vyhovující.

Kvalita vzdělávání ve fyzice a chemii

V době inspekční návštěvy probíhalo na škole okresní kolo chemické olympiády, kterou připravil, organizačně velmi dobře zvládl a výsledky zpracoval okresní metodik chemie, bývalý ředitel navštívené školy.

Fyzice a chemii se na škole vyučuje s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Učí se v odborné učebně, která je spojena s poměrně dobře vybavenými kabinety. Časové rozvržení učiva je předmětem tematických plánů, které zajišťují kontinuitu výuky v jednotlivých ročnících.

Probírané učivo v šesti hospitovaných hodinách odpovídalo učebním osnovám, bylo prezentováno věcně správně. Základní metodické i didaktické zásady stavby hodin byly dodržovány, patrná byla snaha využít dostupných pomůcek. Ne vždy se podařilo zapojit do práce všechny žáky a dávat jim příležitost k souvislému vyjadřování. Individuální či skupinová práce s žákovskými soupravami pomůcek se využívala sporadicky. Jen v několika hodinách se podařilo novou látku zobecnit a ještě v hodině efektivně zopakovat.

Kvalita vzdělávání ve fyzice má velmi dobrou a v chemii dobrou úroveň.

Hodnocení kvality výuky prvouky, přírodovědy a přírodopisu

Hospitace byly provedeny ve třech hodinách prvouky, dvou hodinách přírodovědy a třech hodinách přírodopisu. Všechny byly odučeny vyučujícími s pedagogickou i odbornou způsobilostí. Hodinová dotace odpovídá vzdělávacím programům, tematickým plánům i osnovám.

Výuka prvouky a přírodovědy proběhla v kmenových třídách, které jsou vkusně, esteticky vyzdobeny a tvoří příjemné a podnětné prostředí. Hodiny byly výborně připravené, pestré, měly spád. Učivo bylo prezentováno prostřednictvím různých metod a forem práce. Dobrá atmosféra dávala dětem všeobecně dobrý prostor pro komunikaci. Byly vhodně a účelně používány učební pomůcky (kostra člověka, obrazy, rozkladný model trupu), pracovní texty, pomůcky vyrobené vyučujícími i knihy donesené žáky. Ve všech hodinách byla zařazena práce s učebnicí. V některých třídách byla v úvodu hodiny zařazena krátká opakovací písemná práce a ve dvou případech v průběhu hodiny jako skupinová práce křížovka.

Vynikající hodinu předvedla vyučující ve 2. třídě. Činnosti byly nejen pestré, výrazně motivované ale paní učitelka používala efektivní hravé formy práce včetně písni, kterými docílila vysokou efektivitu výuky a spontánní aktivitu všech žáků. Děti pracovaly s nadšením, s učitelkou výborně spolupracovaly, průběžně byly podněcovány a prokázaly zažitá dovednosti a návyky.

Navštívené hodiny přírodopisu proběhly ve dvou případech v kmenových třídách a jedenkrát v odborné učebně. Stěny kmenových tříd na 2. stupni jsou převážně holé, nečisté, květinová výzdoba je ojedinělá, pevná nábytková stěna nevyužitá (částečně rozbitá). Prostředí v odborné učebně odpovídá výuce přírodopisu. V nábytkové stěně jsou vystaveny horniny, minerály a další pomůcky, na speciálním stolku jsou umístěny rostliny, nástěnky jsou zaměřeny k učivu.

Učebna je propojena s kabinetem přírodopisu. Vybavení kabinetu je průměrné.

Hospitované hodiny byly dobře připravené, měly jasně stanovený cíl a obsah. V úvodu hodin měli žáci referát, který se vztahoval k probrané látce (byl vyučujícími a žáky hodnocen). Organizace hodin, formy a metody práce měly především frontální charakter. Jako klad lze hodnotit, že vyučující upřednostňovali metodu dialogu před výkladem, otázkami byli žáci vedeni k úvahám, dostávali prostor pro sdělování vlastních poznatků a zkušeností. Dobře byla dodržována zásada názornosti (kostra člověka, vycpaniny ptáků, obrazy a modely hub). Obecným pozitivem byly vzájemně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky. Často opakovaným negativem je, že učitelé si v hodině zabírají příliš mnoho času pro sebe. Kladou dlouhé otázky, vysvětlují, doplňují, dávají pokyny. Vnitřní diferenciací je minimální.

Výuka prvouky na škole je hodnocena jako velmi dobrá, přírodovědy a přírodopisu jako dobrá.

Společenskovědní předměty

Pro tyto předměty je ustavena společná předmětová komise, ve které jsou společně připravovány tematické plány. Bylo hospitováno v hodinách dějepisu, občanské výchovy a rodinné výchovy.

Dějepis

Personální podmínky jsou velmi dobré, přestože výuku zabezpečují čtyři vyučující, z toho dva bez odborné způsobilosti. Ze šesti hospitovaných hodin byly kromě jedné nepodařené (důraz na faktografii) všechny na vynikající úrovni. Sledované dvě hodiny vyučujícího bez odborné způsobilosti (učí 60% všech hodin dějepisu) byly zcela mimořádné. V hodinách dějepisu byla komunikativní, uvolněná atmosféra, byl vytvořen prostor pro vzájemnou spolupráci i zpětnou vazbu. Hlavním cílem bylo pochopení vzájemných souvislostí, příčin a následků včetně významu náhody v dějinách a využití poznatků pro pochopení současného dění. Program i metody práce byly promyšlené, byly využívány mapy, obrazové publikace, mezipředmětové vztahy (literatura) i aktualizace učiva (výročí T.G.M). Nedostatkem výuky dějepisu v 9. třídách je malý časový prostor, věnovaný v tematických plánech novodobé historii po roce 1945 (dva měsíce). Ve třídě s rozšířenou výukou jazyků (podle upraveného učebního plánu pouze jedna hodina dějepisu týdně) není tato látka zařazena vůbec.

Kabinet dějepisu je umístěn v jedné místnosti se zeměpisem a jazyky, vedení kabinetů je konkrétně stanoveno. Jsou k dispozici základní mapy, atlasy a obrazové encyklopedie. Přehledně jsou uspořádány soubory diapozitivů dle období včetně komentářů a folie pro meotar. Videotéka je umístěna ve sborovně, seznam je uspořádán dle předmětů, vyučující používají i vlastní nahrávky (velmi vhodně využito při hospitaci - zábavný pořad o koncilu v Kostnici). Encyklopedické slovníky nejsou k dispozici. Množství pomůcek je omezené, neumožňují paralelní výuku stejné látky ve dvou třídách. Potřebný materiál a pomůcky se postupně doplňují v závislosti na dostupných finančních prostředcích.

Občanská výchova

Ve škole jsou dva učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, předmět vyučuje celkem pět vyučujících. Dvě hospitované hodiny (učitelka s odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilostí) měly špičkovou, vynikající úroveň. Prostředí bylo komunikativní, základní metodou byla problémová výuka, řešení modelových situací, žáci byli cíleně vedeni k hledání řešení a případných variant. Učitelka dokázala otevřeně vyjádřit vlastní názor i postoj, využívala vhodných příkladů z vlastní zkušenosti. Jedna hodina byla nudná, neefektivní, vyučující se omezila na četbu textu v učebnici a nezajímavý komentář. Zcela

chyběla aplikace učiva a důraz na spojení s regionální tematikou, přestože program si to přímo vyžadoval.

Rodinná výchova

Personální podmínky jsou nevyhovující, žádný učitel ve škole nemá odpovídající odbornou způsobilost. Výuku zajišťují převážně třídní učitelé. Tři hodiny zabezpečuje učitelka bez odborné i pedagogické způsobilosti (studuje). Hospitované hodiny (6 hospitací) byly značně rozdílné. Většina jich byla na vynikající a velmi dobré úrovni, měla komunikativní ráz s důrazem na spoluúčast žáků a aplikaci poznatků v životě. Velmi pozitivní byla atmosféra důvěry, otevřenost žáků, empatie, nadhled, tolerance a pochopení vyučujících, schopnost improvizace a vhodného využití vzniklé situace. V hodinách se objevila i nadsázka, vtipné situace a úsměv, což velmi pozitivně působilo nejen na atmosféru hodin, ale i aktivitu žáků a zapamatování probírané látky. Dvě sledované hodiny nebyly efektivní. Byly nudné, frontálně vedené, výuka neodpovídala východiskům a metodám, uvedeným ve vzdělávacím programu. V jedné byla citelná slabá místa a výrazné nedostatky (bez kontaktu, suchý výklad, teoretické psychologické definice, nevýrazný přednes). Nepodařilo se vytvořit komunikativní prostředí.

Často byl ve výuce společenskovedních předmětů vhodně využíván pomocný materiál a technika (pracovní listy, testy, otázky k řešení, meotar, video).

Základní metodou při výuce společenskovedních předmětů je převážně snaha o vytvoření komunikativního prostředí, které by umožňovalo formování postojů a rozvíjení osobnosti žáků. Celková úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení kvality výuky tělesné výchovy

Výuka byla sledována v sedmi hodinách (dvou na 1. stupni a pěti na 2. stupni) u pěti vyučujících. Všichni mají pedagogickou i odbornou způsobilost. Škola má dvě dobře vybavené tělocvičny a nedaleko školy sportovní areál otevřený před dvěma roky. Materiálně-technické a psychohygienické podmínky pro výuku tělesné výchovy odpovídají nadprůměrným nárokům na kvalitu školní tělesné výchovy.

Všechny hodiny byly dobře připravené. Plánování výuky vychází z tematických plánů zpracovaných učiteli, z plánu školy (školních akcí) a z ročního plánu okresních školních soutěží. Tělovýchova na škole má dlouholetou tradici a dosahuje hlavně v kolektivních hrách stále dobrých výsledků.

Organizace hodin byla vzhledem k počtu činností pestrá, žáci okamžitě reagovali na pokyn vyučujících a prokazovali uvědomělou kázeň. Snahou všech vyučujících bylo, aby náročnost cvičení odpovídala věku žáků, prostředí a charakteru výchovného předmětu. Učitelé věnovali pozornost v průpravných cvičeních kultivovanosti pohybu a správnému držení těla. V úvodní části hodiny používali vhodné náčiní i nářadí. Velkým pozitivem bylo efektivní využití hodin. Žáci cvičili v několika družstvech, časové prostoje byly minimální. Do všech vyučovacích hodin byly zabudovány soutěživé prvky. Hodiny splňovaly psychohygienické zásady (členění hodin - střídání náročných a méně náročných cviků, potřebnou relaxaci). Jasné a žákům zažité pokyny umožňovaly potřebný spád a efektivní využití času. Žáci byli v úvodu seznámeni s programem a na závěr bylo provedeno zhodnocení, které motivovalo pěstovat u žáků pozitivní vztah k pohybovým aktivitám.

Výuku tělesné výchovy na škole hodnotíme jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality výuky výtvarné výchovy

Předmět byl hospitován celkem čtyřikrát. Na 1. stupni byla výuka zajištěna pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí, na 2. stupni v jednom případě měl vyučující pouze pedagogickou způsobilost. Většina hodin probíhala v kmenových třídách se standardním vybavením, estetika prostředí na 2. stupni byla horší, nebyla sledována celková čistota ve třídě, správné pracovní návyky a způsob sezení. Na 1. stupni byly využity mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků, postup práce byl jasně stanoven. U všech vyučujících byla zřejmá jejich důkladná příprava, motivační část hodiny pozitivně ovlivnila tvořivou atmosféru hodiny. Jednotlivé náměty a zvolené techniky byly přiměřené věku žáků, stanovené cíle byly splněny a vyučující až na jednu výjimku postupovali v souladu s tematickými plány. Při návrhu na obálku knihy nebyly plně vyučující využity možnosti práce s formátem, typem a velikostí písma. Atmosféra všech hodin byla tvořivá, charakteristická vzájemnou spoluprací a tolerancí.

Výuku výtvarné výchovy hodnotíme jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má jasnou představu o koncepčním rozvoji školy (není dosud zpracována v písemné podobě). Vychází z analýzy podmínek a prostředí školy, navazuje na záměry předcházejícího ředitele a postihuje rozhodující oblasti činnosti školy. Koncepční záměry a stanovené cíle jsou reálné. Na základě zápisu byly projednány a schváleny na pedagogické radě 22. listopadu 1999. O koncepčních záměrech byla informována rodičovská veřejnost, zřizovatel i školský úřad. Vedení školy se souhlasem pedagogického sboru postupně odstupuje od vzdělávacího programu Obecná škola z důvodu nenávaznosti na vzdělávací program Základní škola na 2. stupni. Při celkovém plánování vychází ředitel z analýzy minulého školního roku (výroční zprávy), z podnětů předsedů předmětových komisí, rodičovské veřejnosti (výboru SRPDŠ) i jednotlivých pracovníků. Širší vedení společně vypracovalo plán akcí na školní rok 1999/2000 a současně schválilo předložený plán činnosti ŠD a ŠK na školní rok 1999/2000.

Škola nabízí žákům několik volitelných a nepovinných předmětů. Významnou roli při zohlednění specifických potřeb a zájmu žáků sehrává bohatá nabídka zájmových činností pro žáky v kroužcích sportovních (gymnastika, atletika, basketbal, fotbal, pohybové hry, judo, tenis), hudebních (sbor, kytara, flétna, taneční), uměleckých (vyšívání, ruční práce) a informatiky.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Oblast organizování vychází z „Organizačního řádu“, který zřetelně vymezuje kompetence ředitele školy, zástupců ředitele školy, výchovného poradce, vedoucí ŠD a ŠK a ekonomky. Jako poradní orgán je zřízeno užší a širší vedení školy, předmětové komise, metodická sdružení a pedagogická rada. Metodické orgány se podílejí mj. na pořádání soutěží a olympiád, zpracovávají a předkládají požadavky na materiálně-technické zabezpečení výuky předmětů učebnicemi a pomůckami. Jejich předsedové se zúčastňují jednání širšího vedení školy, na kterém projednávají činnost a požadavky jednotlivých komisí. Zavedená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena. Zápisy v třídních knihách byly pečlivě vedeny, byly konkrétní, měly odpovídající informační hodnotu.

Vnitřní chod školy se řídí řádem školy ve kterém jsou uvedeny i povinnosti pracovníků školy. Kapitola zabývající se žáky obsahuje pouze povinnosti (vedení školy bylo doporučeno školní řád dopracovat o práva dítěte a respektovat dokument „Úmluva o právech dítěte“ přijaté 20. listopadu 1989 v New Yorku). Důvěrné informace, údaje a materiály jsou zabezpečeny proti zneužití.

Vnitřní informační systém je založen na plánovaném konání pedagogických rad, pravidelném konání pracovních porad, každodenním osobním styku se zaměstnanci, zveřejňováním informací ve sborovnách školy. Vnitřní informační systém směrem k vyučujícím je funkční, pokyny jsou formulovány kultivovaně a vstřícně. Směrem k žákům se opírá o působení třídních učitelů, ostatních učitelů a využití školního rozhlasu.

Vnější informační systém se opírá o průběžná sdělení zákonným zástupcům pomocí notýsků, žákovských knížek a o pravidelné konání třídních schůzek.

Širší veřejnosti se škola prezentuje koncerty pěveckého sboru, vánoční a květnovou akademií, dnem otevřených dveří, výstavkami prací žáků ve vstupním prostoru školy v době konání třídních schůzek. Škola nechala vytisknout letáčky s nabídkou výuky francouzského a anglického jazyka, s možností dopravy do školy a ze školy školním autobusem.

Pravidelná pracovní jednání ředitele školy s výborem SRPDŠ a jednou měsíčně s hlavním výborem pozitivně ovlivňují chod školy. Spolupráce s SRDPSŠ je na velmi dobré úrovni. Schůzky výboru včetně obsahu jednání zajišťuje předseda, ředitel školy je pravidelně přizván a informuje výbor o činnosti školy a jeho současných potřebách.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy umožňuje všem učitelům a vychovatelkám účast na vzdělávacích akcích. Tím vytváří vhodné podmínky pro jejich odborný růst. Plně využívá zájmu, znalostí, zkušeností, nápadů a iniciativy všech pracovníků pro pozitivní vývoj školy. Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťován zveřejněnou nabídkou v průběhu školního roku (nabídka Střediska služeb školám i jiných vzdělávacích organizací) a vlastní iniciativou jednotlivců.

Při motivování vychází z koncepčních záměrů a stimuluje zaměstnance pro jejich uskutečnění. Při přidělování úvazků využívá v dostupné míře pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících a jejich poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání. Pedagogický sbor (41 členný) je v současné době stabilizovaný.

Motivování pracovníků je založeno též i na bázi hmotného zainteresování (na osobních příplatcích, mimořádných odměnách, eventuelně na morálním ocenění). Pro stanovení osobních

příplatků pracovníků byla zpracována kritéria, která jsou součástí kolektivní smlouvy. Za mimořádnou činnost a úspěchy uděluje ředitel školy po zvážení i mimořádné odměny.

Sebehodnocení školy je prováděno čtvrtletně v rámci jednání pedagogické rady a osobním jednáním ředitele školy s každým zaměstnancem školy (projednávání osobního hodnocení). Celoroční výsledky práce a činnosti školy jsou zveřejněny ve výroční zprávě.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

System vnitřní kontroly vychází z osobního plánu ředitele školy, který je rozpracován do jednotlivých týdnů, měsíců, pololetí. Kompetence kontrolní činnosti je dána organizačním řádem (výchovně vzdělávací činnost - ředitel školy, jeho zástupci a vedoucí vychovatelka).

Do inspekční návštěvy uskutečnili dohromady 56 hospitací. Všechny hodiny byly s vyučujícími prodiskutovány a zhodnoceny. O všech hospitovaných hodinách je veden záznam. V době inspekční návštěvy bylo provedeno více než deset kvalitních rozborů ze strany vedení po společné hospitaci (ČŠI a vedení školy) ve vyučovacích hodinách.

Velmi dobrou práci odvádí výchovná poradkyně. Pomáhá řešit pedagogické a psychologické otázky, věnuje pozornost při vedení žáků s vývojovými poruchami učení a žákům problémovým. Vede systematickou informační činnost pro volbu povolání. Zprostředkovává styk s pedagogicko-psychologickou poradnou, navrhuje žáky k odbornému vyšetření. Na základě rozhovoru bylo výchovné poradkyni doporučeno věnovat několik hodin ve středu dopoledne pro poskytování individuální porady žákům a jejich zákonným zástupcům při řešení výchovných a výukových problémů i v otázkách týkajících se studia a volby povolání.

Vzhledem k tomu, že škola je právní subjekt věnuje ředitel školy abnormální - mimořádnou pozornost hospodaření školy. Pravidelně je sledována spotřeba tepla, vody, elektrické energie. Je si vědom snížení rozpočtu a zároveň potřeby dovybavenosti školy potřebným nábytkem a pomůckami.

Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení má velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Ředitel školy bude po projednání se zřizovatelem a Školským úřadem v Liberci žádat o změnu v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (škola s rozšířenou výukou jazyků).
- Při hodnocení a klasifikaci žáků měly zápisy v žákovských knížkách u některých učitelů velmi nízkou informační hodnotu, byly formulovány obecně (desetiminutovka, zkoušení, písemná práce). Pouze několik jedinců velmi přesně informuje rodiče i žáky o tom, co se jim daří a co ne. Hodnocení a klasifikace žáků ve třídách se specifickými poruchami učení

a chování v žákovských knížkách neodpovídala většinou jejich zařazení a neměla motivační charakter. Byl pozorován i přezíravý postoj učitelů k těmto žákům včetně vyslovení předpokladu neznalosti a selhání. Při všech hospitacích bylo zkoušení žáků zařazeno ojedinelé.

- Ve třídách jsou vedeny „Pedagogické deníky“ nebo „Kázeňské sešity“ do kterých učitelé zapisují hodnocení chování žáků v hodinách, zapomínání, nekázeň, pozdní příchody. Žáci zapisují zapomínání svých spolužáků (povinnost služby), což je přenášení povinností a kompetencí učitele na žáky. Kázeň je v nich chápána jako předpoklad výchovy, nikoli jeden z jejích cílů. Zápisy se pravidelně vyhodnocují (udělování výchovných opatření). Je sporné, zda tento způsob hodnocení žáků má motivační charakter. Formulace zápisů některých učitelů jsou často nedůstojné, připomínají spíše výkřiky. Na základě analýzy lze konstatovat, že tyto zápisy provádějí jen někteří učitelé. Alarmující je používání této metody ve třídách pro žáky se specifickými poruchami učení a chování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva školy 1998/99,
- podkladová a inspekční dokumentace školy,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- učební osnovy a učební plány vyučovacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, Základní škola čj. 16 847/96-2 a Základní škola s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21,
- kopie dopisu Školského úřadu v Liberci ze dne 27. 5. 1993 pod značkou 200/2781/93
- řád školy, organizační řád školy,
- plán školy, ŠD a ŠK pro rok 1999/2000
- rozvrh hodin
- třídní knihy, pedagogické deníky (kázeňské sešity),
- záznamy z pedagogických rad
- třídní výkazy a katalogové listy,
- hospitační záznamy,
- žákovské knížky a sešitky,
- klasifikační archy, zápisníky vyučujících,
- tematické plány,
- pracovní sešity, výkresy, výrobky z hodin pracovních činností.

ZÁVĚR

Podmínky výuky

Škola má vytvořeny pro výchovně-vzdělávací činnost žáků velmi dobré psychohygienické, materiálně technické a prostorové podmínky. 18 let stará budova (doposud stále považovaná za novou) však pomalu chátrá (střechy, okna, topení). Průměrného vybavení dosahuje škola ve vybavení audiovizuální a výpočetní technikou. Prostředí školy je udržováno v čistotě a v pořádku, po stránce estetické působí chodby a třídy na 1. stupni velmi dobrým dojmem.

Většina pedagogických pracovníků má požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Materiální a personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení vzdělávání

Kvalita vyučování sledovaných předmětů byla převážně hodnocena jako velmi dobrá, zčásti dobrá. Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu, hodiny byly vhodně motivovány, pestré a efektivní. Dílčí rezervy se projevovaly v organizaci, metodách a formách práce (převažovala frontální výuka, tradiční pojetí výuky s dominancí vyučujícího). V navštívených hodinách převládala příjemná a přátelská atmosféra s velmi dobrým vztahem učitel - žák. Škola nabízí velmi bohatou nabídku zájmové činnosti, několik nepovinných a volitelných předmětů a možnost výuky několika cizím jazykům. Kvalita vzdělávání je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení řízení

Plánování, organizace výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy, systém vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy mají jasně stanovená pravidla, která umožňují efektivní a funkční řízení školy.

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Řízení školy je na velmi dobré úrovni.

Doporučení:

- zvážit význam, efektivitu a způsob vedení pedagogických deníků (kážeňských sešitů),
- užší a častější metodická pomoc kvalifikované učitelky výtvarné výchovy ostatním,
- vybudování odborné učebny výtvarné výchovy,
- využívání stávajících odborných učeben (přírodopisu),
- celkové zlepšení estetiky tříd na 2. stupni (čistota, upravenost, výzdoba),
- upravit školní řád a respektovat „Úmluvu o právech dítěte“,
- umožnit žákům školy i rodičům konzultaci o problémech výchovných, vzdělávacích i soukromých s výchovnou poradkyní (středa dopoledne - odpoledne),
- věnovat pozornost kultivovanému vyjadřování učitelů (kultura mluveného slova, práce s hlasem),
- věnovat zvýšenou pozornost metodám práce a motivační funkci klasifikace a hodnocení především ve třídách se specifickými poruchami učení a chování,
- respektovat začátky a konce vyučovacích jednotek (příchody vyučujících do tříd, přestávky).

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

•

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Josef Šalda	v. r.
Členové týmu	Mgr. Dana Janulíková	v. r.
	Ing. Zdeněk Rakušan	v. r.
	PhDr. Václava Vokounová	v. r.
	Mgr. Jiří Vorlíček	v. r.

V Liberci dne 3. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. dubna 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
PaedDr. Vladimír Bůta	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Liberec	2000-05-05	080 240/00-2600
Zřizovatel: Město Liberec	2000-05-05	080 241/00-2600
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	---